

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีวิธีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (population) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 และได้รับอนุมัติตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2548 ถึงวันที่ 13 พฤษภาคม 2551 ประกอบด้วยสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทั้งสิ้นจำนวน 276 ราย

ตารางที่ 3.1 จำนวนวิสาหกิจชุมชน และสมาชิกแต่ละตำบลในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ชื่อตำบล		วิสาหกิจชุมชน (แห่ง)	สมาชิกวิสาหกิจชุมชน (ราย)
1	เขาย้อย	2	27
2	ทับคา	3	32
3	บางเค็ม	6	69
4	สระพัง	1	8
5	หนองชุมพล	1	12
6	หนองชุมพลเหนือ	2	21
7	หนองปรัง	4	42
8	หนองปลาไหล	3	48
9	ห้วยโรง	1	17
รวม		23	276

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (sample) สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ Yamane (1973: 725-727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยอมให้มีความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5

ดังนั้น

$$n = \frac{276}{1 + 276(0.05)^2}$$

$$= 163.31$$

จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 164 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.42 ของประชากรทั้งหมด

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีจำนวน 23 แห่ง ประกอบด้วยสมาชิกวิสาหกิจชุมชนทั้งสิ้นจำนวน 276 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ด้วยการจัดประชากรในแต่ละวิสาหกิจ เป็นกลุ่มย่อยได้จำนวน 23 กลุ่มย่อย และในแต่ละกลุ่มย่อยหรือแต่ละวิสาหกิจ สุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59.42 ของประชากรในแต่ละวิสาหกิจ โดยใช้วิธีการจับฉลาก ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) นำหมายเลขกำกับรายชื่อประชากรมาเขียนลงในฉลากแล้วม้วนใส่ภาชนะ
- 2) สุ่มจับฉลากในกล่องขึ้นมา โดยให้หมายเลขฉลากของประชากรที่ถูกจับขึ้นมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา สุ่มจับฉลากให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในแต่ละแห่ง

ดังนั้น ผลการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 164 ราย จากวิสาหกิจชุมชน 23 แห่ง ใน 9 ตำบล ของอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำบล	ชื่อวิสาหกิจชุมชน	จำนวน ประชากร (ราย)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (ราย)
เขาย้อย	1. แม่บ้านเกษตรกรบ้านน้อยพัฒนา	18	10
	2. เกษตรกรทำนาด้วยปุ๋ยชีวภาพ	9	6
ทับคา	3. ออมทรัพย์ทับคาพร้อมใจ	14	8
	4. กลิ้งไม้ตาลตำบลทับคา	11	7
	5. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลทับคา	7	4
บางเค็ม	6. เกษตรอินทรีย์ตำบลบางเค็ม	12	7
	7. กลุ่มวันมะพร้าวน้ำหอมบ้านหนองบัว	9	6
	8. เครื่องเบญจรงค์	9	6
	9. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลบางเค็ม	12	7
	10. แม่บ้านเกษตรกรบ้านกล้วยสวนสวรรค์	14	8
	11. ขนมหวานบ้านบางเค็ม	13	8
สระพัง	12. แม่บ้านเกษตรกรสระพังพร้อมใจ	8	5
หนองชุมพล	13. ผู้ปลูกผักปลอดสารพิษบ้านพุ่มวง	12	7
หนองชุมพล	14. กลุ่มเพาะเห็ดขอนขาว-เห็ดบด	7	4
เหนือ	15. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบล หนองชุมพล เหนือ	14	8
หนองปรัง	16. กลิ้งไม้ตาล	14	8
	17. ร้านค้าชุมชนตำบลหนองปรัง	7	4
	18. กลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยหมักตำบลหนองปรัง	9	6
	19. ผลิตข้าวปลอดสารพิษตำบลหนองปรัง	12	7
หนองปลาไหล	20. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบล หนองปลาไหล	10	6
	21. น้ำตาลเมืองเพชร	26	15
	22. กล้วยม้วนอบกรอบ	12	7
ห้วยโรง	23. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลห้วยโรง	17	10
รวม		276	164

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องการในประเด็นต่างๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย กำหนดตัวชี้วัดและมาตรวัดข้อมูลในแต่ละประเด็น แล้วจึงนำข้อมูลตามประเด็นตัวชี้วัดและมาตรวัดมาสร้างเป็นข้อคำถาม ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน
ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพหลักของครัวเรือน รายได้จากอาชีพหลัก จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนแรงงานในครัวเรือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การมีหุ้นในกลุ่ม รายได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน
ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน การผลิต การตลาด และการเงิน ซึ่งการให้คะแนนความคิดเห็นในแต่ละข้อคำถาม แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

1 คะแนน	=	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2 คะแนน	=	เห็นด้วยน้อย
3 คะแนน	=	เห็นด้วยปานกลาง
4 คะแนน	=	เห็นด้วยมาก
5 คะแนน	=	เห็นด้วยมากที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน เป็นลักษณะคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าให้เลือกตอบ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด และคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบคำถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

2.2 การตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ หลังจากการสร้างแบบสัมภาษณ์แล้ว ได้ทำการตรวจสอบแบบสัมภาษณ์เพื่อหาความถูกต้อง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) แล้วจึงปรับปรุงแก้ไขก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริง ดังนี้

2.2.1 การตรวจสอบความถูกต้อง โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วทั้งฉบับมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์และมีความถูกต้องตามเนื้อหาที่ต้องการวัดให้มากที่สุด

2.2.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแล้วไป สัมภาษณ์สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัด เพชรบุรีจำนวน 20 ราย เพื่อนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อถือได้โดยใช้วิธีการวัดความสอดคล้อง ภายในตามวิธีการหาค่า Cronbach's alpha โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป พบว่า แบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน ได้ค่าความเชื่อถือ ได้เท่ากับ 0.91 แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อถือได้ จึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 กำหนดแผนการสัมภาษณ์

3.2 นัดหมายกลุ่มตัวอย่าง โดย ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดเวทีสัมภาษณ์ แบบพบกันโดยตรง (face to face interview) ระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์กับผู้สัมภาษณ์ และนัดตามจุด นัดหมายที่กำหนด

3.3 ชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์แก่ผู้รับการสัมภาษณ์

3.4 ทำการสัมภาษณ์ และ เก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์

3.5 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2551 ถึง เดือนมิถุนายน 2551 เก็บรวบรวมข้อมูลได้ จำนวน 164 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจให้ สะดวก จัดทำรหัสและบันทึกข้อมูล แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สภาพสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

4.2 ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความหมายระดับความคิดเห็น ในแต่ละประเด็น กำหนด ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความเห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ความถี่ และร้อยละ